
A NAGYKANIZSAI FARKAS FERENC ZONGORATÁBOR ÉS MESTERKURZUS¹

A JAZZ ZONGORATANÁR SZEMÉVEL (3.rész)

Vida-Kun Áron beszélgetése a jazz zongora mesterkurzust vezető Márkus Tiborral

2021 augusztusban hetedik alkalommal rendezték meg Nagykanizsán a Farkas Ferenc Zongoratóbor és mesterkurzust, mely országunk egyik legkiválóbb és legegységesebb eseménye a fiatal zongoristák számára. Az egy hetes kurzus során az ideérkezők nagyszerű tanároktól vettek órákat: a klasszikus órákat a Liszt Ferenc-díjas zongoraművész-tanár, Eckhardt Gábor, a jazz-improvizáció órákat pedig a Magyar Jazz Szövetség korábbi elnöke, az Erkel Ferenc-díjas Márkus Tibor tartotta. Az egyéni órák mellett persze sok egyéb program is gazdagította a huszonkét fiatal zongorista napjait. A sorozat harmadik, záró részében a tábor jazz zongora mesterkurzusát vezető **Márkus Tiborral** beszélgettem.

Márkus Tibor előadást tart a táborban
(Novinics Kármén felvételei)

- Már a táborról szóló első beszélgetésben a szervező Novinics Kármén arról mesélt, hogy Nagykanizsa előtt is létezett a tábor Szombathelyen. Úgy hallottam, hogy Eckhardt Gáborral együtt már a kezdetektől a kurzus tanára volt. Ön mit gondol, mennyiben különbözött a tábor a szombathelyi és nagykanizsai évei között?

¹ A beszélgetés-sorozat előző fejezetei: [A 2021-es nagykanizsai Farkas Ferenc Zongoratóbor és Mesterkurzusról \(1.\) A szervező szemével \(Vida-Kun Áron\)](#) // [Vida-Kun Áron: A nagykanizsai Farkas Ferenc Zongoratóbor és Mesterkurzus - a klasszikus zongoratanár szemével. \(2. rész\) Beszélgetés Eckhardt Gábor zongoraművész-tanárral.](#) (Fotók: Novinics Kármén)

-Az első ilyen zongoratóbor valóban Szombathelyen jött létre 2013-ban (persze akkor még nem Farkas Ferenc Zongoratóbor volt a neve), mivel létrehozója a Mihalcsics László által alapított Piano Bébi Alapítvány volt. Az alapítványt Mihalcsics úr elhunyt felesége (az én egykori zongoratanárnőm) emlékére, tiszteletére hozta létre azon a helyszínen, ahol egykor Bébi néni (így becézte mindenki) is oktatott (többek közt engem is). A kezdeményezést magam is lelkesen üdvözöltem, hiszen tudtommal ilyen szimbiózis jellegű tábort korábban még nem hoztak létre. A kurzus határozott célja a klasszikus zene és a jazz egymáshoz való közelítése, közös pontjainak megtalálása a zeneoktatásban és az előadóművészetben egyaránt. Ráadásul zenei hitvallással is teljesen egybevágott a gondolat, hiszen sok helyütt hangoztatom a zene megbonthatatlan egységének eszméjét. Szombathelyen sajnos csak két alkalommal tudtuk megrendezni a tábort, aztán lehetetlenné váltak a további működés feltételei. Szerencsére a nagykanizsai Farkas Ferenc Zeneiskolában új otthonra találtunk. A zeneiskola vezetősége örömmel befogadta a tábort. Megjegyzem, a kapcsolat építésben nem kis szerepe volt Nagy Imrének, aki gyerekkori barátom, és akkoriban a Nagykanizsai Televízió igazgatója volt. Ő a tábor létrejötte után is aktív maradt, hiszen zseniális ötletességgel talált ki feladatokat, játékokat a tanulók szabadidejének eltöltésére. Örömmel konstatáltam, hogy a zeneiskola bejárata is már tükrözi a tábor szellemiségét, hiszen a kapu jobb oldalán Farkas Ferenc, míg a bal oldalon Sigmund Romberg emlékműve látható (természetesen mindketten nagykanizsai születésűek), aki a Softly, as in a Morning Sunrise című világhírű jazz standard zeneszerzője. Magától értetődött, hogy Farkas Ferencről nevezzük el a tábort, akinek fia egy alkalommal még tiszteletét is tette rendezvényünkön. Nagykanizsán az idén volt a hetedik tábor.

- Ez a tábor mindig augusztus 20-ikát követően kerül megrendezésre, és sok klasszikus zongorát tanuló növendék vesz részt rendszeresen rajta. Mint tanár, milyen előnyét látja annak, hogy a tanévkezdés előtt van egy ilyen tábor?

- Magam is sokat gondolkodtam azon, hogy ez mennyire szerencsés. Sőt, egy alkalommal javaslatot is tettem az időpont megváltoztatására. Azonban az ellenérvek meggyőztek. Az, hogy közvetlenül a tanévkezdés előtt van a tábor, a gyerekeket arra inspirálja, hogy mélyen elmerüljenek a gyakorlásban, az adott darabok megtanulásában. Tapasztalatom szerint ezt nagyon szívesen teszik, hiszen nagyon szeretik azt, amit csinálnak, mindegyikükben van egyfajta megszállottság. Ezért is nagy élvezet tanítani őket. A táborban rengeteg időt töltenek gyakorlással. Szerintem így feltöltődve, nagyobb energiával, intenzívebben tudják kezdeni az új tanévet.

- Befolyásolja-e az óráinak menetét az, hogy alapvetően klasszikust tanuló fiatalokkal foglalkozik itt?

- Természetesen igen, hiszen két különböző zenei nyelvezetről van szó. Nem véletlenül használtam a „nyelvezet” kifejezést, hiszen nagyon sok összefüggés van a zene és a nyelv

között. Amikor egy klasszikus képzettségű muzsikussal jazzt próbálok oktatni, megpróbálok bevezetni a jazz sajátosságaiba. Mintha egy másik nyelvet tanulna. Meg kell értenie ennek a másik nyelvnek a szabályait, kifejezőmódját, új szavakat, mondatokat, kiejtést kell tanulnia. Persze mindig abból indulok ki, hogy mi az, amiből „elkezdhetünk főzni”. Klasszikusoknál általában ez a kotta. Kezdetben két kézre leírt mintapéldákkal dolgozunk, amin keresztül sok minden tanulható a jazz nyelvezetéből. Harmóniavilág, sajátos ritmika, frazírozás és még sok minden. Egy hiányzik ezekből az anyagokból, az improvizáció, ami, mint tudjuk, a jazz nagyon fontos alkotóeleme. Talán a legnehezebb pedagógiai feladat az improvizáció tanítása. A gyerekek kezdetben nehezen tudnak elszakadni a kottától és ad hoc jelleggel önálló zenei gondolatokat kifejezni. Ráadásul magasabb szinten ezt úgy kell művelniük, mintha már megkomponált zenei anyagot adnának elő a zeneszerzés minden jegyével. De szerencsére erre is megvannak a módszerek és az esetek többségében a tanulók viszonylag gyorsan merészkednek az improvizáció vizeire. Mindenesetre nagy és izgalmas pedagógiai feladat. Minden tanulóra saját módszert kell alkalmazni, meg kell találni, mivel lehet „megnyitni” őt, bele kell látni az ő zenei gondolkodásába.

Táborzáró pillanat

- *Eckhardt Gábor említette, hogy szerinte fontos, hogy a klasszikus zongorázást tanuló növendékek megismerkedjenek a jazz alapjaival, az improvizációval is. Ön mit gondol erről?*

- Teljesen egyetértek Eckhardt Gáborral. Ugyanakkor a jazzt tanuló növendékeknek is kell klasszikus zenével foglalkozniuk. A jazzt oktató intézményekben szerencsére így is van. Minden jazztanszakosnak kötelező klasszikus főtárgy órákat is kell vennie. Az improvizáció ad hoc jellegű zeneszerzés. Tehát amikor valaki improvizációt tanul, elsajátítja a zeneszerzés szabályait. Ennek ismeretében biztos, hogy jobban meglátja a klasszikus művek mélyebb összefüggéseit is, talán jobban tudja értelmezni, érteni – így előadni is - az adott művet. Ugyanakkor, ahogy már említettem, a zene egységes. Nagyon

rosszat tett a művészeteknek a stilisztikai szétszakadás, amivel elkezdődött a „fiókozgatás” és ezzel egyidőben a hierarchia is. Én hiszek abban, hogy a zenei minőség nem műfajfüggő. Minden műfajban vannak nagyon értékes alkotások. Annak idején „csak” zene volt. A barokk korban minden zenész tudott improvizálni. Mozart ugyanúgy írt tánczenét, mint versenyműveket. Szerintem ez náluk a legtermészetesebb dolog volt. Ezért említettem az imént a hitemet a zene megbonthatatlan egységében. Ahogy látom, elindult egy folyamat, amelyben a zenei műfajok kezdenek közeledni egymáshoz. Egyre inkább elmosódnak a műfaji határok, a művekben inkább a különböző műfajok egymásra hatása figyelhető meg. Ezt a célt is próbálta tükrözni zenei táborunk.

- *Nagyon köszönöm sokrétű és elgondolkodtató szavait, melyek a táborban folyó oktatást más megvilágításba helyezve annak újabb értékeire mutattak rá.*

*

Az interjúk készítője gyakorlás közben²

Öt esztendőn át volt szerencsém ennek a különleges zongoratóbornak a részese lenni. Minden alkalommal ösztönzően hatott rám, s egyben tovább tudta gazdagítani zenei ismereteimet. Az itt töltött idő kivételesen fontos helyet foglal el zenei fejlődésemben. Őszintén bízom benne, hogy ez a folytatásra érdemes tábor rövidesen megtalálja új otthonát, s még több zongorista fiatalnak nyújt inspirációt.

² **Vida-Kun Áron** 16 esztendő. Viszonylag későn, hét és fél évesen kezdett zongorázni a Tatabányai Erkel Ferenc Zeneiskolában Dezső Mariannánál. Tehetsége hamar megmutatkozott, így most már ötödik esztendeje Eckhardt Gábor neves zongoraművész és tanár növendéke Budapesten a Tóth Aladár Zeneiskolában. Többször szerepelt korábban a Virtuózok televíziós műsorban, s mára több országos és nemzetközi versenyen ért el első helyezést, szerzett díjakat. Legutóbb a hartfordi (USA Connecticut állam) Chopin Nemzetközi Zongoraversenyen ért el 6. díjat.